

Església parroquial de Sant Quirze Safaja

Sant Quirze Safaja

Ubicació

Comarca: Moianès
Lloc/Adreça: Plaça de l'Església, 1. Nucli Sant Quirze Safaja
Alçada: 629

Coordenades:

Latitud: 41.72788
Longitud: 2.15509
UTM Est (X): 429729
UTM Nord (Y): 4619909

Classificació

Número de fitxa 08239 - 26
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Medieval Romànic Modern Renaixement Contemporani
Segle XI-XX
Estat de conservació Bo
Protecció Física
Número inventari IPAC 29471
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Religios
Titularitat Privada
Titular: Bisbat de Vic

Fitxes associades:

[Relleu de la Pietat](#)

[Escultura Mare de Déu del Roser](#)

Autoria de la fitxa Núria Cabañas

Descripció

L'església parroquial de Sant Quirze Safaja es troba situada a l'extrem del carrer principal del nucli antic de Sant Quirze Safaja. L'església és un edifici de planta irregular formada per tres naus. L'actual planta és el resultat de les diverses modificacions i ampliacions que s'ha dut a terme al llarg dels anys, modificant la planta original d'una sola nau amb absis semicircular amb una planta de tres naus. De l'església primigènia, del segle XI, es conserva l'absis semicircular amb volta de quart d'esfera. L'exterior conserva la decoració d'estil llobard format per cinc compartiments de dues arcuacions cegues separades per lesenes i sòcol i on s'hi obren tres finestres de doble esqueixada. Damunt les arcuacions hi ha una petita cornisa que corona l'absis. Actualment, sobre aquesta cornisa a mitjans del segle XVII s'hi va construir un mur que va malmetre la coberta original per tal d'encabir-hi un retaule d'estil barroc, actualment desaparegut. La nau central presenta una coberta en volta de canó reforçada amb arcs torals i amb una decoració simulant els nervis i la zona del presbiteri està coberta en volta d'aresta que s'annexa a l'absis semicircular d'època romànica. Les naus laterals són una mica més baixes i estan dividides en dos sectors coberts amb volta de creueria i separades per pilars de pedra de la nau central. A la nau lateral esquerra, a l'extrem de ponent, hi ha l'espai del baptisteri, amb una doble pica i tancat amb una porta metàl·lica. A l'extrem de llevant hi ha la capella dedicada a la Mare de Déu del Roser, amb un petit alta amb la imatge de la Mare de Déu del Roser, datada del segle XV i emmarcada amb una sanefa ceràmica. Aquesta capella fou edificada entre els anys 1590 i 1610 i a la clau de la volta s'hi esculpí la imatge de la Mare de Déu del Roser. A la part posterior de la capella hi ha el campanar. El campanar fou construït entre els anys 1670 i 1677 per Joan Bonefacia. Es tracta d'una construcció tipus torre de planta octogonal que s'alça sobre una base de planta quadrada coronat per un terrat amb balustrada als pinacles finalitzats amb una esfera sobre els pilars. Consta de tres plantes que es comuniquen mitjançant una escala de cargol. En destaca el tercer pis, on hi ha les campanes i on s'hi obren quatre finestres d'arc de mig punt que corresponen als quatre punts cardinals i entre aquestes quatre petites finestres més també d'arc de mig punt. La nau lateral dreta, enfront la capella de la Mare de Déu del Roser i pocs anys després de la construcció de dita capella, es va edificar la capella de Sant Isidre que dona accés a la capella Santíssima. En aquest cas, igual que succeeix a la capella de la Mare de Déu del Roser, a la clau de volta de la coberta de la capella hi ha esculpida la imatge de Sant Isidre. A causa de l'allargament de les capelles laterals, entre els anys 1762 – 1764, es van eliminar els murs laterals de la nau central per una doble arcada amb pilar centrals de secció quadrada i amb semi-pilars els extrems. A mitjan del segle XIX es va construir la capella del Santíssim, situada a l'extrem de llevant de la nau lateral dreta. Es tracta d'un cos de planta rectangular amb la coberta amb volta de canó i amb un altar al fons. Al mur de tramuntana s'hi ha un relleu de la Pietat de l'escultor Federic Marès i per la paret de migjorn s'accedeix a la sagristia. La façana principal, orientada a ponent i d'estil renaixentista, té un portal flanquejat per pilastres decorades amb relleu i adossats als muntants, un frontó triangular amb tres pinacles d'esfera adossades al mur i situats damunt els tres angles. L'interior està decorat amb motius florals i geomètrics i a la llinda de la porta hi ha gravat l'any 1640. Damunt la portalada hi ha un òcul amb un vitrall. La portalada es troba situada dins un patí tancat pavimentat amb lloses i amb pedres reaprofitades, entre els quals hi ha dues lloses il·legibles que formaven part d'una làpida i base de premsa de molí. L'accés al patí és per un portal de llinda de pedra amb un escut amb la imatge d'un calze gravat i l'any 1642.

Història

L'església apareix documentada per primera vegada l'any 1043 amb el nom de Sancto Quirico de ipsa Faga. L'any 1100 apareix novament documentada en el testament de Bernat Dalmau on diu "això es l'església de

Sant Miquel de Poses amb tots els alocs que li pertanyen, tal com el meu pare li va deixar en el seu testament i a Sant Quirze Safaja, amb dos altres masos que es troben dins el terme de Castellcir". A partir del segle XII ja apareix citada en diversos documents com a parrochia Sancti Quirici de Faia encara que no deixa constància del sant que venera. Segons la visita pastoral de l'any 1357 l'església parroquial a més de tenir l'altar dedicat a Sant Quirze i Santa Julita també tenia els de Sant Pere i Santa Maria, altar que fou traslladat segons una visita pastoral de l'any 1587 del cor de l'església "a la capella que hi ha a la part dreta de dita església en la qual no hi ha fundat cap altar". Entre els anys 1590 i 1610 sembla que es va construir la capella de la Mare de Déu de Roser, capella adossada a la banda esquerra de l'església primigènia. Posteriorment, enfront aquesta, es va construir la capella de Sant Isidre transformant així l'església d'una sola nau en un edifici de tres naus. Segons una visita pastoral de l'any 1632, la capella de Sant Isidre ja estava finalitzada i només li mancava l'altar. Un document de l'any 1648 fa referència a la construcció de l'actual portal i del rosetó que actualment dona llum al cor de l'església. Segons aquest document, els obrers parroquials Salvador Sardà i Pere Pregona van pactar amb el mateix mestre de cases i picapedrer la seva construcció.

Bibliografia

AAVV. (2002): XXIII Ronda Vallesana: Sant Quirze de Safaja: 27 d'octubre de 2002. Unió excursionista de Sabadell 2002. Sabadell. AAVV. (1981): Catalunya romànica. El Vallès Occidental. El Vallès Oriental. Vol. XVIII. Pòrtic. Barcelona. Fundació Enciclopèdia Catalana. AAVV. (2000): Guia del Patrimoni Monumental i Artístic de Catalunya. Volum I- Baix Llobregat, Barcelonès, Maresme, Vallès Occidental i Vallès Oriental. Editorial Pòrtic. Sant Boi de Llobregat. BURON, V. (1980): Esglésies romàniques catalanes. Guia. Col·lecció de materials 1. Barcelona. DALMAU, D. (2014): Campanars parroquials de torre de Catalunya. El patrimoni arquitectònic Català. Lliçà de Vall. GARCIA-PEY, E. (2007): Recull onomàstic de Sant Quirze Safaja. Institut cartogràfic de Catalunya. Barcelona. Inventari del Patrimoni Cultural Immoble de Catalunya. Patrimoni Arquitectònic del terme municipal de Sant Quirze Safaja. Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació. Generalitat de Catalunya.

